

Svatojánek

březen-duben 2005

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Obec a finance

Zastupitelstvo obce schválilo obecní rozpočet na rok 2005 a v návaznosti na provedený audit účetnictví schválilo bez výhrad i závěrečný účet hospodaření obce za rok 2004. Není bez zajímavosti, že k návrhu rozpočtu na letošní rok nevzešla ani jediná připomínka z řad občanů. Běžné hospodaření s obecními penězi se v letošním roce nebude lišit od předchozích let. Důležitou změnou však budou mimořádné výdaje na plynofikaci a úvěrové zatížení spojené s touto akcí. Finanční úřad v Berouně nahlásil pravidelnou kontrolu čerpání státních dotací, které obec obdržela v letech 2001-2003. Na naše žádosti o dotace z Programu obnovy venkova bylo vyhověno pouze částečně a podařilo se tak získat 80 tisíc korun na opravu hřbitovních cest a staveb.

Plynofikace

Právě probíhající výběrové řízení na práce spojené s plynofikací obce naznačuje, že se tato akce neodvratně blíží. Výběr firmy je velmi důležitý a měl by přispět jak k optimální ceně za provedené práce, tak ke kvalitě. Nabídka firem je velmi bohatá a do konečného kola, ve kterém bude už rozhodovat pouze cenová nabídka, postoupilo celkem devět zájemců. Pro nás je důležité, že v podmínkách výběru je také termín realizace stavby. Práce na komunikacích by tak měly být dokončeny do konce srpna letošního roku. Dodáváme, že v souvislosti s plynofikací plánuje sekání občanů s odborníky na tuto problematiku. Termín setkání bude upřesněn.

PROGRAM OBNOVY VESNICE

Bude mít Sedlec vodovod?

Průzkumný vrt, který obec objednala u firmy Vodní zdroje, je prvním krokem ke stavbě veřejného vodovodu v Sedlci. Situace v zásobování vodou je v této části obce vážná zejména pro nekvalitní vodu z domovních studní a vodovod by měl tuto situaci napravit. O dotaci na jeho vybudování požádá obec Ministerstvo zemědělství.

Projekt na využití pozemku v Sedlci

Pozemek mezi novou a starou zástavbou v Sedlci, který obec v loňském roce zakoupila, bude předmětem projektu, který obohatí změnu územního plánu naší obce. Kromě sportoviště a dětského hřiště, by se v připravované parkové části měla objevit i malá svatoivanská kaple. Celý projekt bude po dokončení představen veřejnosti spolu s projektem na obnovu historické části Svatého Jana pod Skalou.

Bude konečně rozhodnuto o odstranění bývalé vězeňské zdi?

Po padesáti letech od uzavření věznice se Svatý Jan snad konečně dočká také odstranění části trestanecké zdi, která zde v roce 1953 byla vystavěna politickými vězni. Po několikaletém úsilí bylo úřady přislíbeno odstranění této zdi. Zeď je postavena ze škvárových tvárníc a nese po celém svém obvodu četné „podpisy“ různých návštěvníků, kteří je do zdi vyryli. V minulosti byla tato stavba „ozdobena“ ostnatým drátem a vězeňským osvětlením. Celý prostor rozšířeného náměstí bude patřičně upraven a přizpůsoben k rázu obce. Na úpravu celého místa bude zpracován projekt, který bude součástí projektu obnovy historické části obce.

ZAJÍMAVOSTI

Památka 60. výročí konce II. světové války

V měsíci květnu si celá naše republika připomene 60. výročí od konce II. světové války. O tom, že naši obci hrozilo v r. 1942 stejné vyhlazení, jaké proběhlo v Lidicích, ví ve Svatém Janě snad každý. Mnoho válečných událostí souvisejících s odbojem i s poválečným odsunem Němců však známo doposud není, nebo bylo v minulosti zamlčeno. Například 7. a 8. května 1945, při odsunu německých obyvatel z naší oblasti, bylo v místech „U zabitého“ mezi Vráží a Berounem rozvášněným davem brutálně zavražděno také pět svatojánských občanů, povětšinou německé národnosti, kteří byli s dalšími 14 lidmi vedeni do berounského tábora. Byli to tito civilisté: p. Schulz – býv. pomocný učitel ve Svatém Janě, ing. Jan Vašíček – inženýr firmy Solway ve Sv. Janě (Paraple), jeho manželka Terezie, Floriková Anna, Recknagell Willy - soustružník ve Sv. Janě. Zda se za války tito civilisté nějak provinili vůči českému obyvatelstvu již nikdo neprokáže, každopádně byli bez soudu popraveni lidmi, kteří za války udávali německým okupantům svoje spoluobčany. Vrazi se báli se, že budou po válce usvědčeni, a proto byli tito svědkové navždy umlčeni.

SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Den matek

Tradiční setkání s našimi ženami se letos uskuteční v pátek 13. května v 18 hodin na obecním úřadu. Tato oslava je vždy spojena nejen s malým pohoštěním, ale bývá to příležitost k přiblížení obecních problémů a plánů občanům. Také letos se na setkání těšíme a zveme na něj všechny spoluobčany.

Dětský den

Příprava oslavy Dne dětí je vždy spojena s dobrovolnou prací občanů. Obec má na tuto akci plánované výdaje a také letos se dětský den uskuteční. Termín jeho konání je stanoven na sobotu 4. června a začátek je plánován na desátou hodinu. Srdečně zveme všechny děti i rodiče.

Desetileté výročí založení Svatojánské koleje

V měsíci květnu proběhne rovněž série oslav 10. výročí trvání Svatojánské koleje Vyšší odborné školy pedagogické. Za dobu její desetileté existence zde absolvovalo již několik stovek řádných a dálkových studentů. Podle dostupných informací k plánovanému výročí škola připravuje v měsíci květnu řadu oslav. K této příležitosti byla také vydána dokumentační brožurka, mapující deset let školy i návaznost na předválečný učitelský ústav. Existenci školy je třeba hodnotit jako velmi pozitivní skutečnost a jako velmi vhodné využití budovy bývalého kláštera. Prostřednictvím studentů se obec Svatý Jan dostává do povědomí stále širšího okruhu veřejnosti. Škole se podařilo překonat mnohá existenční úskalí v prvních letech svého trvání. Vedle adaptace prostor a rozsáhlých mnohamiliónových investic do staré budovy se stále daří získávat nové studenty i nové pedagogy. Nedořešená bohužel i po deseti letech zůstává možnost získání akademického titulu u absolventů či možnost získat tento titul návazným dostudováním na škole vysoké. Tímto nedostatkem bývají absolventi školy v následných zaměstnáních často diskriminováni, přestože jejich odborné profesní schopnosti a vědomosti jsou na srovnatelné úrovni s absolventy vysoké školy. Doufáme, že v budoucnu se splněním zákonných limitů a získáním kvalitnějších pedagogů podaří i tento problém vyřešit. Ke všeobecnému zlepšení podmínek by také mělo dojít po zprovoznění právě rekonstruované budovy fary. Redakce Svatojánsku tímto přeje škole vše nejlepší do dalších deseti let.

Výročí uzavření věznice

V květnu 1955 byla ve Svatém Janě na nátlak Mezinárodního červeného kříže uzavřena věznice. Toto komunistické nápravné zařízení po 9 let sloužilo spolu s táborem nucených prací a internačním táborem k útlaku lidí nepohodlných komunistickému režimu. U příležitosti výročí uzavření věznice se 21. května

v 17 hodin bude ve Sv. Janě u bývalé vězeňské zdi konat malý pietní akt, při kterém zde bude za přítomnosti bývalých politických vězňů umístěna deska s nápisem, připomínajícím památku obětí komunismu. Pro úplnost uvádíme znění textu:

V UPOMÍNKU OBĚTEM KOMUNISMU

Budova bývalého benediktinského kláštera sloužila v letech 1947-55 k nápravě politicky nežádoucích osob. Po roce 1948 zde byli bez soudu internováni lidé nepohodlní novému

komunistickému režimu: zemědělci - takzvaní kulaci, živnostníci, bývalí vysocí úředníci, diplomaté a jiní "záškodníci režimu", aby se zde „naučili pracovat“. 1. ledna 1950 bylo zařízení oficiálně nazváno „Tábor nucených prací“. Vězni docházeli do místních lomů a na těžké práce v okolí. Několik zdejších politických vězňů při vykonávání těchto těžkých prací zahynulo. Po zrušení Tábora nucených prací byl objekt v letech 1951-1953 přestavěn na věznici. Svatojánská věznice byla podle svědectví bývalých vězňů nejkřutějším zařízením svého druhu. Vězni zde často dostávali za pokrm doslova jen "chléb a vodu". Nesnesitelné vlhko a chlad v nevytopených celách, lhostejnost k nemocným, nevybíravé zacházení dozorců a týrání patřilo ke každodennímu životu. Po nátlaku Mezinárodního červeného kříže byla věznice v květnu 1955 zrušena.

Věnováno k 50. výročí uzavření věznice – 21. květen 2005

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Cesta na Záhrabskou byla prořezána

V sobotu 2. dubna se konala první jarní brigáda. Na Záhrabské se jí zúčastnilo velké množství pomocníků. Za použití zahradní techniky byly úhledně vyřezány nejkritičtější úseky příjezdové cesty do Záhrabské. Na mnoha místech nebylo křoví vyřezáno již devět let. Porosty dosahovaly značné velikosti a velmi zde omezovaly řidičům jízdu po silnici. Mnoho křoví bylo na místě spáleno. Také asfaltovou silnici v oblasti osady brigádníci úhledně zametli a použitý posypový materiál vrátili na své místo k dalšímu použití příští zimu. Potěšující je skutečnost, že po několikaletém útlumu se opět na Záhrabské podařilo uskutečnit brigádu s větší účastí osadníků. Prořezáním cesty na Záhrabské byl vykonán velký kus práce, na kterou se obci nepodařilo zajistit žádnou firmu, která by tuto práci zodpovědně provedla za přijatelnou cenu. Všem brigádníkům proto patří poděkování.

Pozor na vzácné rostliny

S příchodem jara se ve Svatojánském údolí objevilo několik vzácných rostlin, které se zde v minulosti téměř nevyskytovaly. Kromě již hojněji rozšířené lilie zlatohlavé byl nalezen i další bílé kvetoucí liliovitý druh. V lesích nad Sv. Janem byl také objeven exemplář velmi vzácného vstavače nachového, jednoho z mála druhů orchideí na našem území. V údolí Kačáku se nachází také lokalita s modře kvetoucího oměje a na teplých vyvýšeninách žlutě rozkvetl hlaváček jarní. Pro naše jedinečné prostředí žádáme spoluobčany, aby pokud možno neporušovaly ve zdejší rezervaci zákazy chození mimo cesty a především aby ohlíželi své děti, které krásně kvetoucím neobvyklým kytičkám často neodolají a utrhnou je.

NAHLÉDNUTÍ DO MINULOSTI

*Vaše římské císařské královské apoštolské Veličenstvo v Německu, Maďarsku a Čechách,
nejmilostivější paní*

*Nejosvícenější mocnosti, nepřeměnitelný římský císaři německý, králi jeruzalémský, arcivévodo
rakouský a nejmilostivější císaři, zemský kníže a pane*

Vaše c. k. apoštolské Veličenstvo,

v nejhlubší podřízenosti se jakožto nejoddanější věrní leníci osmělujeme nejponíženěji a nejpokorněji uvést, že v Království českém v berounském kraji nedaleko Berouna na pozemku kláštera Sv. Jana Ivana pod Skalou p.p. řádu sv. Benedikta u vsi Hostím se našel před několika lety zlatý kov a také bylo skutečně zkoumáno, že je tam ušlechtilé zlato. Protože však bylo znenadání za nějaké náklady panství opět zaházeno sutí a upadlo v zapomnění, my jsme se toto dozvěděli od zde bydlícího poddaného a pomocníka od Šimona Zimy. Od něho vytahnutého zcela pozorně, že on tehdy při zkoušce byl a nám vypověděl, že v tomto místě je prý zlato, protože on to hned od mládí věděl od svých rodičů. A pověděl, že když oni toto vykopali, mohli najít víc zlata, že žila se stala tři prsty tlustá, a že půl hodiny od nich do údolí jménem Bohatý kozel je prý ještě mnohem více zlata. Jak objevil převor tohoto kláštera, povědomo jest od pradávných časů, „kdy kutnohorský osel jednou přestane dávat stříbro, že Bohatý kozel začne zářit a dávat množství zlata“. Jakožto věrní poddaní to

nemůžeme zamlčet a musíme to odhalit naší nejmilostivější královně a císaři, protože všechny věci, obzvlášť ty pod zemí ležící (i lidé) musí ven, protože vaše Veličenstvo může být rovněž oslaveno.

...

Vašemu císařskému královskému Veličenstvu nejoddanější věrný Jan Ježek z města Unhost, úředník ve věci c.k. kamerálního tabáku, dozorce v rakovnickém kraji, a Jan Stehlík

Přeloženo ze starých rukopisů Národního Muzea v Praze, rok 1776

BLAHOPŘEJEME

Dnešní blahopřání patří paní Vladimíře Rattayové ze Sedlce k jejímu již oslavenému životnímu jubileu. Paní Dr. Vladimíra Rattayová patří k lidem, kterým není osud naší obce lhostejný. Je dlouholetou členkou Svatojánské společnosti a velmi pomocnou silou zejména při zajištění průvodcovství v našem kostele. Redakce Svatojánsku se připojuje ke gratulantům a přeje oslavenkyni vše nejlepší.

POZVÁNKA NA KONCERTY

Vzhledem k probíhajícím pracím na rekonstrukci elektroinstalace v kostele se letošní první koncert uskuteční 28. května.

Přivítáme zde pěvecký sbor z Anglie „The Orlando Singers“. Čas koncertu bude upřesněn na plakátech.

O čtrnáct dní později, dne 11. června v 15 hodin se bude konat koncert druhý. Vystoupí zde trio profesionálních umělců

„Musica a Tre“ (flétna, kytara a zpěv). Na oba dva koncerty jste tímto srdečně zváni.

INFORMACE SVATOJÁNSKÉ SPOLEČNOSTI

Stěhování sousoší

V rámci generální opravy mariánského sousoší bylo v loňském roce památkovým úřadem schváleno a doporučeno jeho přemístění. Jako jediné možné místo v centru obce byl vybrán prostor před budovou bývalé fary. Po několikerém odložení přesunu soch byl 29. dubna přistaven autojeřáb, který měl přemístit poslední sochu sv. Jana Křtitele a zbylý podstavec k soše prostřední. Prostřední podstavec však byl natolik zafixován do země, že se ho nepodařilo vyprostit. Tento podstavec z původní sochou Panny Marie pocházel z doby raného baroka a je až s podivem, jak poctivě jej řemeslníci na místě ukotvili. Postranní sochy (z r. 1731) byly k P. Marii přidány až v roce 1801, kdy byly z bezpečnostních důvodů majitelem hrabětem Sweerts-Sporckem sneseny z prelatúry býv. kláštera. Na stěhování sousoší se finančně podílí také Svatojánská společnost.

Databáze starých historických textů

Od měsíce června bude veřejnosti zpřístupněna Databáze starých historických textů při Svatojánské společnosti. Elektronická databáze čítá přes 6000 stran textů, které se jakkoli týkají Svatého Jana pod Skalou a bude sloužit ke studijním a dokumentačním účelům. Kromě historických knih, starých rukopisů a zajímavých publikací databáze obsahuje všechny existující Svatojánské kroniky, stovky stran novinových článků a dalších textů. Texty jsou k dispozici na Obecním úřadě během úředních hodin. Provoz tohoto archivu se řídí zvláštními ustanoveními, sepsanými v provozním řádu. Nahlédnutí do elektronické databáze je bezplatné a má za cíl snadno zpřístupnit mnohdy unikátní historické informace veřejnosti. Databáze by měla především pomáhat zachovávat a opravovat Svatojánské památky a seznamovat veřejnost s podrobnostmi historie tohoto místa.

PŘIPRAVUJEME

13. května Oslava Dne matek – zasedací místnost obecního úřadu 18 hodin

20. května Zasedání obecního zastupitelstva – obecní úřad v 18 hodin

21. května Pietní slavnost a odhalení pamětní desky obětem komunismu – 17 hodin

- 21. května** Zasedání správy Svatojánské společnosti – 18 hodin
28. května Koncert Anglického sboru „The Orlando Singers“ ve Svatojánském kostele – (16 hodin?)
4. června Oslava Dne dětí – přírodní amfiteátr – 10 hodin
11. června Koncert tria „Musica a Tre“ ve Svatojánském kostele - 15 hodin